

حاج سید نصر الله - چون آقای حاجی خمایی و دهان تشریف موبرنه برشت لابد آنجا ساکت راهمده خداینگه کسی برون مذاکره لازم است

حاج امام جمعه - از اینیکه در ولایات شده اینق این نظامنامه نیست اگر مقصود این استکه نظامنامه را بفرستید و اجرا شود مادامیکه مأمور طرف مجلس نرود رفیق فتنه نخواهد شد این طه فوق این استکه میکوبند چون وزارت داخله شولومت باید از او خواست بنده عرض میکنم مسئولیت نغ فتنه و گشته شدن و غارت اموال را نمیکند بر ش آن دوبر راهم رول نمایان تا اینک نفر نماینده کسی پس نرود مقصود دفع نخواهد شد.

رئیس تمام این قریات - صحیح است حالا بیاست مجلسین یک زای شود تا تکلیف معلوم گردد

حاج سید عبدالعزیز شهباشی - غالباً بنطلب گفت میفرود که اگر کسی برود اهل مجلس شولمت اگر نماینده کاری را مجلس برای ملت بکنند باید از مسئولیت برترسد اگر باید ترسید باید خلفا ترسید البته هر تریبی را مجلس صلاح بداند فرض چند نفر هم مخالف باشد نباید ترسید.

رئیس التجار - عتیقه بنده است که سهارات آقای حاج امام جمعه فوراً در موقع اجری گذارند شود اگر از طرف مجلس نماینده ببرد تمام مخالف دولت حرف او را خواهند شنید

حسام الاسلام - باید مبرک کار را بید کرد و مدارک آن اینست که با یکتا نمیشود راه رفت این نظامنامه ایرانی که باید مجری شود این یک پای است و یک پای دیگر حدود حکام است که تمام شود و بصره رسیده هر دو باید باهم فرستاده شود آن وقت بیستیم مخالف دولت و ملت کبست برقع آن پرداخته شود.

آقای سید محمد جعفر - اینکه گفته اعضای انجمن تغییر داده شود این تغییر اصابت تولید فتنه خواهد شد را گذار بحکومت شود هر ولایتی اعضایش زیاد شده خود آنها بحکم قرعه خرج نمایند و اگر کم است با انتخاب اکثریت آراء زیاد نمایند.

آقای حسن قلی زاده - آن روز عرض کردم هر چیزی تکلیف مجلس نیست هر کاری هم یک زاری یعنی دارد اگر ما بخواهیم تمام را تغییر بدهیم نمی شود آیا بیستیم ممکن است ما خودمان فور مجری بشویم اینکار وظیفه مجلس نیست چون خارج از وظیفه مجلس است محتاج برای گرفتن و مذاکره نیست باید دست بدست یکدیگر داد و دولت را ببرد شناساند این میشود هر روز در چار زحمت شویم منتهی بعضی اطمینان باید اشخاصی که از طرف وزارت داخله میروند اشخاصی باشند که طرف و توفیق مجلس هم باشند.

آقای شیخ حسین - اینکه میکوبید هر کاری در جاهای دیگر معمول است در اینجا هم معمول نبود بنده عرض میکنم هر چه مطابق شرع است باید متداول شود و این که میکوبیم اسکر امینی از طرف مجلس ببرد تمام جاها بر هم خواهد خورد و ما مشول هستیم عتیقه من اینست که میکوبیم.

حاج سید نصر الله - نزدیک است مجلس در بعضی جاهای اتفاق کند و آن اینست که مأمور امین درستی برود ولی بتصویب مجلسی باشد.

حاج امام جمعه - مواخذه نرود مغضوب یک چیزی است مواخذه نرود خدا چیز دیگری است امروز هر چه در این مملکت از قتل و غارت اتفاق بیفتد ما مواخذ هستیم این که در سایر جاها

این کارها مجلس نیست صحیح است ولی تفاوتی در بین است و آن این است که مردمان آنجاها تربیت شده اند بعضی رسیدن نظامنامه در بلاد خارج فوراً انتخاب شده منظم میشود اما این جا مسا تربیت نشده ایم و این انجمنها هم بی تربیت شده اگر بخواهید این نظامنامه مجری شود بدون نماینده مجلس نمیشود و مقصود بررگی واقع خواهد شد تجربه هم در این مملکت معمول است حالا خوب است تجربه بکنند.

آقای سید حسن قلی زاده - در هر صورت ما باید از تربیت خارج نتوانیم باید مأمور از طرف وزارت داخله برود ولی باید ما بتوسط تلکرافات بدون تاثیر ب مردم حالی نماییم که این شخص طرف و توفیق مجلس است.

شاهزاده ساسد الله میرزا - اینطور که تفری زاده فرمودند موافق قانون است ولی عتیقه بنده هم با حاجی امام جمعه یکی است بواسطه اینکه قلا مردم یک سوظنی از دولت دارند که بدین ترتیبات رفع نمیشود.

مخیر الملک - دو مطلب در این جا گفتگو شد یکی اینکه این جزئیات در اینجا گفتگو نشود من عرض میکنم این مطلب که بمجلس بواسطه تلکرافات رسیده همان طور هم بدولت اطلاع داده شده و شروع با اقدامات مینمایند مثل همین مسئله زنجان که شما مشغول صحبت هستید و از طرف دولت اقدامات شده پس خواب است همه وقت بخواهید یک نفر از طرف وزارت داخله در اینجا حاضر باشد که در این مواقع شولمت شده با اقدامات ایشان هر ایرادی دارید بکنید اما در خصوص رفتن مأمور از طرف مجلس یا از طرف وزارت داخله البته اگر از طرف وزارت داخله بروند و طرف و توفیق مجلس باشد بهتر است ولی شما در همه این مأمورین گفتگو نمایند که چند نفر ببرد لاقول هست تا انجمن دارند لابد صحبت نفر میخواهید و انتخاب این اشخاص و اعضا انجمنها مدنی وقت میخواهد گذشته مخارج میخواهند عتیقه بنده این است که عیال بهر ایالتی که مرکز است بکنند و فتنه انجمن را دایر نمایند بهما آن انجمن مرکزی آید رفته در ولایات ترتیب را صحیح نماید.

وکیل الرعایا - آیا این مأمور در همه جا میروند رئیس - در جائیکه اشخاص موقوف هستند خیر مثل اینکه جائیکه ظهیر الدوله است لازمه رفتن مأمور نیست حالا رای گرفته میشود برای اینکه دو نفر یکی از طرف مجلس و یکی از طرف وزارت داخله فرستاده شود یا فقط یک نفر فرستاده شود از طرف وزارت داخله که محل و توفیق مجلس هم باشد هر کسی میکوبد دو نفر ببرد و رفته آبی بدهد هر کسی میکوبد یک نفر ببرد و رفته سفید بدهد و رفته رای منتشر شد آبی ۱۱ سفید ۲۳ امتناع ۹ اکثریت آراء بر رفتن دو نفر شد (مجلس ختم شد)

مذاکرات روز یکشنبه ۱۸ جمادی الاولی دارالتشورای طی

خلاصه مذاکرات روز شنبه ۱۷ آقاسید معدنی قرائت کردند.

آقای میرزا ابراهیم - در روز مذاکرات از اغتشاشات زنجان بیان آمده بود و شد حاضر نبودم چون در زلات داخله گفته بودند که وکیل زنجان باید که مذاکره شوند اقدامات لازم بعمل آید بنده رفتم با مأمورین وزارت داخله ملاقات شده گفتند شما بروید هر طوری که صلاح میدانند در تائیدات آنجا

اقدام نمایند بدهد با هم اطلاع بدهد تا اقدامات لازم از طرف وزارت داخله بعمل بیاید بنده رفتم در تلکرافات خانه عامه علما و اشرف و امرا و اعیان را عصر بتلکرافات خانه خواستم که حاضر شوند عصر اشرف الدوله نظام العلما و آقایان آمدند آنوقت چند تن دیگر هم اتفاقاً حضور یافتند معاً بر آن لازم بعمل آمده معلوم شد این اقدامات از طرف اشرف را بود بویچه چه از طرف علما و اعیان اقدامی نشده بنده سهام السلطنه را نمیشناسم در بیان دوم شهر ذی حجه بنده بظن آن آدمم در هفتم آن ماه حرکت کرد بویچه چه ملاقاتی هم نشده در این مدت بطور خوشی بنده آنجا را نگاهم کردم که تاکنون از طرف زنجان کده عرض شکایت با نعمن عریض نرسیده از هر طرفی اظهاری شده بنده بطور ملاقات بتوسط قلم رفتم

کردم که همیشه باهم بودند ولی این چند روز بعضی از مقصدین از اینجا این فتنه را کرده اند که زحمات شش ماهه بندر بهتر رفته اینک تلکرافاتی که مخابره شد قرائت میشود مطلب تا اندازه معلوم خواهد شد قرائت شد قریب باین مضمون بود حضور انابک اعظم اجمالا عرض میشود مشروحاً از فراری است که سابقاً عرض شده از طرف حکومت اقدامی برخلاف نشده دختر از کسی کشیده شده و ظلمی واقع شده حکومت با کمال خوبی رفتار کرده فقط بواسطه کسی گندم فتنه شده بود حمل نشود چند نفر از اذات خواستند ببرند نگذاشتند فردای آن روز یک نفر سید بشیرام را که آدم آخوند ملا قریبانی بود حکومت گرفته کتک زد جمعی بانویچی و اشرار صبح بیازار ریخته بازار ریخته بعد بدار الحکومه ریخته عبوسین را خلاص و دار الحکومه را خراب و اموال حکومت را بظارت برده بعد دو نفر سید و دو نفر تویچی حکومت را گیر آورده و سه زخم منکر بحکومت زده یک نفر فراس اورا خانه وزیر برده یکساعت بعد خیردار و بیخانه وزیر ریخته وزیر فوری حکومت را در شکه نشانید بیرون شهر برده عصری جمعیت متفرق دیگر آنچه اتفاق افتاده معرک آنها از تهران سید سلطانی و مظفر الدوله بوده معرک ولایتی را خود آقا شیخ ابراهیم میدانند و از اهل شهر کسی نبود مگر آقا میرزا هاشم ضیاء لشکر تا حال چنین اقدامی نشده که حاکمی را این طور اهانت نمایند تا احقاق حق نشود و اشرار

اخراج شوند لابدیم خارج شویم هشت ماه است موز کابچیان مظفر الدوله چند نفر تاجر را زخم زده بعضی رسید اقدامی نشد اسعد الدوله مشغول جمع آوری غارت شده ما است که شمشیر جواهر نرود همان سید بشیر بود انجمن بواسطه این اغتشاش ها تعطیل شده.

در خصوص وکیل صراحة عرض میکنم وکیل ما آقا شیخ ابراهیم و مقابل لشکر است و قریب از این دو نفر کسی را وکیل نمیدانیم هر گاه سلطانی خود را بوکالت نمیدهد ما وکیل خود را خواهیم خواست و آنی هم از است خواهیم ماند آقای میرزا ابوالکلام آقای شیخ الاسلام هم حاضرند سمود الملک نو سلطانی مشغول معاینه بودند حال حکومت بسیار منتظب و چهار استخوان از سر او بدر آوردند من رنگ دو نفر تویچی و چهار نفر از سادات و بستگان آخوند بودند هر چه حکومت تالیس کرده که مال قناعت نامشروعی نشده گفتند آخوند گفته اند ترا بکشیم.

آقای میرزا علی قلی - جناب آقا شیخ ابراهیم ما ما است از بابیت زنجان گفتگو کردند و هیچ جلوه گیری نشد.

حاجی سید باقر - این اعتبار نامه ها چه ضرر دارد و این مجلس خوانده شود معلوم گردد.
رئیس - تمام اعتبارنامهها مثل یکدیگر است محض خواندن در اینجا توضیح نمیشود باید انجمن تشکیل شود تا صحت و سقم آن معلوم شود.

آقا سید حسن - باید این اعتبارنامهها مطابق نظامنامه انتخابات باشد هر کدام موافق باشد باید قبول و هر کدام مخالف باید رد کرد.

احسن الدوله - مدتی است که این فرائض اعتبارنامهها را بیچین مراضی رجوع کرده اند بنده سر بست عرض میکنم هیچکدام آنها را اطمینان ندارم مادامیکه واسطه در این مملکت در کار است هیچکاری از پیش نخواهد رفت.

آقا سید محمد تقی - درمسته انتخابات هیچ وقت باید ملاحظه در کار نباشد.

آقا سید مهملی - يك روز اعتبارنامهها را ملاحظه كردیم تمام سجل و خوش خط بود از کجا ممکن است تشخیص صحت و سقم آن در صورتی که باحوال صاحبان امضاء بصیرتی نیست و از اینها گذشته آزادی نداریم که بگوییم این اعتبارنامه صحت ندارد **رئیس** - این گفتگوها زیاد است از این اعتبارنامه ها مصدودی صحیح است باقی با نظامنامه مطابق نیست اگر بقوامیم سخت گیری نماییم باید دو باره انتخاب شود ولی ممانعت کردیم که هر اعتبارنامه که مخالف پیدا کرد او تحقیق شود.

آقا سید محمد تقی - آقا شیخ ابراهیم که او کبل هسته بوجه امهار نظار حال به بیستیم همان نظار این اعتبارنامه آقا مهر کرده اند یا نه.

سیدالحکما - انجمن مراضی چه نصیر دارد هنوز کسی تصدیق اعتبارنامه او را نکرده است و توکالت او بر مجلس رسیت پیدا نکرده اوقتی خبری کرده چه ربطی به دیگران دارد.

آقا سید محمد تقی - اگر اینطور باشد ابراد برانجن مراضی وارد است که در این مدت چرا رسیدگی نمیشود که تکلیف معلوم شود.

سیدالحکماء - عده کم بوده است که رسیدگی شود و از آن گذشته اعتبارنامه این آقا را تصدیق نکردیم و اهمیت پیدا نکرد که داخل مجلس شده.

وکیل التجار - اگر بنا باشد از روی نظامنامه ملاحظه شود خیلی اسباب زحمت خواهد شد زیرا که مردم اول کار درست ملتفت نبودند پس همانطور که رئیس فرمودند باید ساکت باشیم تا وقتی که معارض پیدا شود.

احسن الدوله - چون مطالب اینجا رسید عرض میکنم ما این زحمت را قبول کرده و باستحصار مجلس کیسیتی تشکیل داده رسیدگی مینمائیم ولی کفرتی طبع شود که پس از تصدیق اعتبارنامه از انجمن آن کارت داده شود که وکیل داخل مجلس شود.

اسدالله میرزا - عاقبت معلوم شد وکیل نوم زنجان کی است اگر مقل لشکر است که آدم صعبی است ولی به بیستم آن وکیل سابق معزول شده که ایشان بجای او مینابند.

رئیس - تا حال معلوم نبود ولی حالا که معلوم شد پس باید مقل لشکر بیاید.

شیخ حسین - از روز انعقاد این مجلس تاکنون يك طایفه به مادمی بودند که ظالمین و مستبدین

بودند یکمستم هسته کلام نیستند ولی ساده هستند و بواسطه نوشتن پاره مطالب در روز نامجات پاره خبطها میشود سابقا عرض کردم يك انجمنی تشکیل شود برای مجازات روزنامه نویسا که جلوگیری شود.
رئیس - فرار شد از طرف وزارت علوم قانونی نوشته شود بمجلس فرستاده شود.

آقا سید حسن قی زاده - بنده و جمعی که در کیسیونها عضویت داریم و بنده اصرار داشتم بر اینکه در اوقات انعقاد مجلس کیسیونها موقوف باشو بیایند مجلس محض اینکه صحبت های عده مطرح شده و کار از پیش برود حالا می بینیم اوقات این مجلس باعمال میگردد و کاری هم از پیش نبرود آن روز عرض کردم صلح نان گوشت باید در بلده درست شود گفتگوی فوج سیلاخور و غیره باید درمجلس ختم شود وقت این مجلس فقط مصروف گنوا بدین قوانین و نتیجه کیسیون ها باشد قریب هشت ماه است این مجلس منعقد شد.

بغیبه بنده هفت ماه آن بعد رفتن زیرا که خیلی از مطالب مطرح مذاکره شده و مدتی وقت مجلس صرف شده ولی بدون حصول نتیجه از میان رفته مثل اینکه چندروز مجازات را می مطرح شد و همینطور ماند گمان این است هر گاه بترتیب صحیح مرتب شود همین کیسیون مراضی هم بکار خواهد رسید و مجلس منصرف خواهد شد کارش بخواندن قوانین و نتیجه کیسیونها حال خوب است مقرر فرمایید يك انجمن تحقیق برای اعتبار نامهها بیچین مراضی برای نظلمات عمومی تشکیل شود که اسم آن انجمن امنیت ولایات باشد و در آن انجمن معاون وزارت داخله حاضر باشد که هر وقت یکمطلبی مطرح شود بدون فاصله جواب بدهد.

رئیس التجار - مطالب جناب قی زاده صحیح است اینک میگویند مطالب بوزارت خانه رجوع شود همینستله روزنامهها را بهر جا میگویند میگویند هنوز قانون آن نوشته نشده.

رئیس - مطلب جناب قی زاده اختصاص بروز نامه ندارد مطلب کلی است در این که کیسیون جدا باید تشکیل شود مطلب صعبی است.

رئیس التجار - ما باید حواس جمع داشته تا بمطالب رسیدگی کنیم چرا به حواس برای ما نیک نگذارند این طور که مینویسند اسباب زحمت خواهد شد اگر توقیف نشود مضاف مقصود است اگر توقیف نشود جلوگیری هم نشود اسباب زحمت خواهد شد.

شیخ حسین - مزد وکیل سی کرور هستم متدین هم هستم امروز از اینجا حرکت نمیکند تا مجازات روزنامه نویسا همین شود هنوز اینها آزادی ندارند این طور می نویسند باید از وزارت علوم خواست که جلوگیری شود.

حاج عبدالحسن شهبانی - روزنامه بمنزله حس مشترک است نسبت بسایر حواس در وجود مملکت اگر نتاشد روزنامه توقیف شود سایر حواس مختل و بی نتیجه میان ولی چیزی که هست باید حقیقت روزنامه را داشته باشد خوب را خوب و بد را بد بنویسد تا مردم متنبه بشوند هر مطلبی که نسبت میدهند هر گاه از عهده آنهاش برآید باید طرف مقابل مجازات شود و الا باید آنها مجازات شوند عیال باید وزیر علوم جلوگیری کند مادامیکه قانون نوشته

نشده ملاحظه شود چیزی که برخوردن بکسی باشد نلویسند.

شیخ حسین - اگر باین ترتیب که روزنامهها بوزیر و فروردیز هر چه میخواهند بنویسند جلوگیری نکنیم بدوات و ملت خیانت کرده ایم.

آقا سید جعفر - روزنامه آینه ملی است تفرق مابین وزیر و بقانونت باید هر چه را مینویسد بنویسد شما هنوز از وزیر عیب دارید در این صورت چه طور در این مجلس نشسته ای البته هر چه را بقیه کرد باید بنویسد هر گاه از عهده اثبات آن برآمد خدمتی بملت کرده والا مجازات شود در این خصوص مذاکرات زیاد بیان آمد حاجی میرزا علی آقای تبریزی نطق مفصلی ایراد نمود قریب بیچین مفاد که آنچه را روزنامه نویسا مینویسد با ناطق نطق میکند نسبت آن باهموم است مثل این که گفته شود هر فروروشیده در دست است یا بعضی است در این صورت تمام نسبت بعضی معین داده شد مثل این که فلان کسی با هم دروغ گو است یا نسبت بعضی بدون تعیین است مثل این که بعضی از فروروشنده ها حکم فروروشند در این حال تمام این نسبت ها را یکی نباید فرض کرد هر گاه نسبت به هموم داد باید تحقیق شود و اثبات کند و همچنین هر گاه نسبت را بیض همین داد باید اثبات کند و لسی هر گاه نسبت را بیضی غیر همین داد باید استنطاق شود که مقصود از این بیضی کدام فرد بوده است بعد از تعیین آن فرد معین حق دارد اثبات بقوامین و بشیر از این ترتیب حقی براد وارد نیست باید ادعای اثبات نماید نه هر کسی

حاج محمد عمر آقا - این از این در این موضوع حاجت به گفتگو نیست باید بدین مقدس اسلام گفته شود و هر گاه نسبتی داده شد بر عوم مسلمانان فرض در محتم است که آن نسبت را ارائه بدهند و نسبت دهنده بمجازات برسد در موارد شخصی باید شخصی که نسبت بلا داده شده احشاق حق خود را بقوامین مجلس در حقوق شخصی گفتگو نمیکند.

حاج محمد اسمعیل آقا - یکی از مطالبی که لازم است اظهار شود ترتیب بانک است تا کزین اگر دولتبان کمابیشی اقدام نداشتند امروز جدا می دارند ترتیب سابق از میان رفت در تشکیل بانک همه قسم همراهی دارند مثل اینکه شخص اعلیحضرت از شخص خود هفتصد و پنجاه هزار تومان با بانک همراهی میفرمایند امروزه تمام ادارات مختل است افواج پول میخواهند باید اقدامی ما و رای اقدام پیش کرد یعنی باید اقدام فعلی کرد نه اقدام قولی از ولایات هم کمک کنند که این کار بزرگ پیشرفت حاصل کند.

تمامد کلاد این مؤده اظهار بشاشت و خورسندی کردند.

محقق الدوله - باید لامعه در این خصوص مشروحاً نوشته شود و در روزنامه درج شود که تمام ملت مسبوق شوند و اقدامات غیورانه خود را اظهار نمایند.

آقا میرزا فضلعلی - امروز هم مجدداً بز دیار تلکرافات رسیده انجام کار آنها بکجا رسید **صدیق حضرت** - بوزارت داخله نوشته شد وزارت داخله قرار داده اند دیر از انجمن تشکیل شود و رسیدگی نمایند و اطلاع بدهند.

آقا سید محمد جعفر - يك مسئله را بطا کلی عرض کنم و از هر ولایتیک يك خبری را

باید سریعاً در رفع آن اقدام شود که متعجب بنساخت نفوذ .

رئیس - مجلس بر حسب وظیفه خود در تکرار و با اعلامی که میرسد بدولت اطلاع میدهد آنها هم اقدامات خودشان را میکنند ، و اما آن مسئله که حاج محمد اسمعیل آقا عنوان کردند از میان نرود سابقاً گفتیم حالا هم میگویم مادامیکه بانک پولی تهیه نشود و یک سرمایه از اهالی مملکت در یک نقطه جمع آوری نشود تمام زحمات ما بیهوده خواهد رفت تمام این اغتشاشها از بی پولی است حال مجلس هر اقدامی در این خصوص میتواند بکند که خدمت بزرگی بکند کرده است .

آقای سید محمد جعفر - من از طرف ولایات خودم معلومات زیاد در خصوص بانک و همراهی اهالی آنجا باین اساس دارم ولی دو چیز لازمست اول اطمینانی که مردم بدانند پولی که میدهند از بیان نمرود دوم اینکه در هر ولایتی یک نفر رامین کنند که مردم باو مطمئن بوده پولهای خود را بدهند .

رئیس - مقصود همین است که مردم بچراه باید اطمینان حاصل نمایند .

عمادالحکام - این اشخاص که موسس بانک هستند چنانچه کاملاً اطمینان دارند باید بکمی برای معین نمایند و اجزائی از برای آن ترتیب بدهند تا مردم بینند و همراهی کنند .

حاج محمد اسمعیل آقا - عرض کردم ترتیب سابق از میان رفت اطمینانی از برای ما بالا نرود این نیست که خود اعلیحضرت هفتصد و پنجاه هزار تومان شرکت میکنند و عایدات دولتی هم وارد بانک میشود .

حاج میرزا آقا - در لزوم تشکیل بانک هیچ شبهه نیست ولی باید بدانیم که بنیادیه لازم است مردم امنیت مالی و جانی داشته باشند تا همراهی کنند امروز خلق ایران امنیت مالی و جانی ندارند این تقصیر دولت است باید امنیت بدهد تا مردم مطمئن شوند و پول خود را بدهند .

آقای سید حسن ققی زاده هر کس اندکی حس ملی داشته باشد واندک هم از اوضاع مملکت بهیر باشد اگر ده روز بنشیند و فکر کند عاقبت تصدیق خواهد کرد که خلق ایران هیچ چاره ندارند جز اینکه از برای رفع اغتشاش و استقلال مملکت بجهه دارند و هر چه میتوانند بدهند هیچ اطمینانی نمیتوانند تا این بانک تشکیل شود امروز پیشرفت و منوط به تشکیل بانک ملی است سابقاً یک روز انجنین گفتگو ما کردیم و صورتها نوشتیم که نبی زرافراهم نامتیم و در این شهر هنگامه برپا کنیم نمکس آن دور تمام مملکت بتابد و مردم از روی غیرت همت کنند و این بانک را دائر نمایند .

آقای میرزا سید حسن - یک اطمینانی از برای مردم لازمست امر شرکت عمومی انجام یابد یا خیر ؟

رئیس - انجام امر شرکت عمومی بمجلس راجع شد مجلس هم اقدامات خود را کرد نتیجه آنرا هم در مجلس قرائت کردند امری آن بادولت است امروزه که در باب بانک گفتگو شده مذاکره شود که بجائی منتهی شود .

وکیل الرعایا - اطمینان مردم باین است که عایدات دولت ببنک داده شود .

آقای سید حسین - اطمینان مت بدو چیز است یکی - سرمایه که اعلیحضرت و وزراء میدهند یکی هم عایدات دولت ببنک وارد شود در خصوص بانک مذاکرات زیاد بمیان آمد جناب معین التجار شرح اقداماتی که از طرف موسسین بانک تاکنون شده اظهار داشتند که چند فقره پول با اینکه اساسی بانک هنوز مرتب نشده بدولت داده عموم و کلاً از این اقدامات موسسین بانک اظهار رضامندی کردند فرار شد مجبلاً در این خصوص اقدام شود مذاکره در خصوص مطالبات صرافها شد که در خانه وزیر داخله زفته ملتجی شده اند بعضی گفتند که مطالبات ایشانرا باید مشیر السلطنه بپردازد هستند اشخاصی که مدلل میدارند بر اینکه این حقوق در ذمه مشیر السلطنه است نه دولت و گفته شد که طلب صرافها در پارسل که مطالبه میکنند به این اندازه نبود از کجا اینقدر شد بعضی گفتند که اینها غیر از آن مطالبات سابق دوباره برات خریداری کرده و منافع این چند سال را افزوده باین میزان طلبکار میشوند گفته شد در هر حال باید تحقیق و رسیدگی بحساب اینها شده آنچه که طلبشان هست بطور صحیح اسکا نشان نمایند .

عریضه از رحیم خان چلیبائو بحضور آقای میرزا سید محمد مجتهد ایقاد شده بود قرائت شد مشعر بر استدعا و درخواست عفو و اغماض از تقصیرات او بود آقای میرزا سید محمد جواب را برای مجلس رجوع کردند مذاکرات زیاد بمیان آمد که تحقیق شود و مجازات داده شود بعضی گفتند عجله زنجیر از گردن او برداشته شود احسن الدوله اظهار داشتند که چون این مطلب راجع باذربایجان است خوبست بانجا فرستاده شود که تحقیقات لازم بعمل آید در این موقع چون آخر مجلس بود دو کلابی آذربایجان هم حاضر بودند مذاکرات تا همین جا ختم شد که بعد از روی تحقیق رسیدگی شود .

مذاکرات روز سه شنبه ۲۰ جمادی الاولی دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات کثرت روز یکشنبه ۱۸ را آقا میرزا طاهر قرائت کردند . بنیادیه شروع بقرائت نظامنامه وزارت داخله شد مواد و فصولی که راجع بدستور العمل حکام بود تقبیح شده بود در مجلس قرائت شد . پس از قرائت چند فصل رئیس اظهار کردند که تکراری از حضرات عبدالعظیم بزنجان شده و از قراریکه میگویند همین مضمون چهارده تکرار سایر ولایات شده است حالا میخوانند معلوم میشود قرائت شد .

(سورت تکرار شماره ۹)
از زنجان بطهران حضور مبارک رئیس و اعضای مجلس مقدس دامت برکاتهم ایوم تکراری بمضمون ذیل حضور حجج اسلام دامت برکاتهم فصلی دایر بحفظ قوانین اسلام و هیئت مجتهدین عظام و سایر اصلاحات مردود و مکنون منکشف عموم متعجب اساس دین متزلزل وجه پیش آمد غیر معهود اغلب علما بحکم تکلیف مهاجر بزایوه مقدس عازم عتبات موقع اقدامات لازم (فضل الله نوری) (احمد العسینی الطباطبائی) (احمد المصطفی عراقی) (علی) (علی اکبر) رسیده آخوند ملا قربانعلی بدست برادرزاده خودش داده بمدرسه شاهی که چند هست ضمیمه کرده جمعی از اشرار و طلاب راجع

کرده خیال دارند فردا با زافادی برپا نمایند بلکه بتوانند بازاری بسته باشند محض اطلاع عرض شد تاجه وقت خون جگر از این شخص مغیبط بخوریم تاجه اندازه روز کار ولایت این طور خواهد گذشت چرا دولت و اعضای مجلس مقدس حکم این شخص مقدس مغیبط را نمیفرمایند چرا حضرت والا امیر اعظم که ما دور تنبیه اشرار است حرکت نمیکردند بدات پاک پروردگار شب و روز برای مردم آسودگی و امنیت نیست استعفا داریم در قلع این اشرار اقدام فوری فرمایند والا خیال مقدسه دارند و کشتار زیاد خواهند شد .

(انجنین زنجان)
آقای میرزا سید محمد مجتهد - این تکرار از کجا و یکی معایره شده .
رئیس - این تکرار از زنجان بمجلس شده که تکراری از طرف جناب حاج شیخ فضل الله بمضمونی که قرائت شد با آنجا معایره شده .

آقای میرزا محمود خوانساری - آیا تکرار خانه باید مواظب حفظ امنیت باشد یا اینکه تکرار فاسات را که باعث قتل و غارت است میکنند آیا خیانت نیست ؟

صدیق حضرت - این که تاکنون گفته شد که ادارات دولتی بمقاومه داده نشود محض همین است در هیچ دولتی اینگونه تکرارات نمیشود .

اسدالله میرزا - اولاً در قانون اساسی قید شده که تکرارات رزم مجاز است ثانیاً صدیق حضرت گفتند که در سایر ممالک اینگونه تکرارات نمیشود شما هر تکراری که از آن مهجرت نباشد بدهید مجایزه میکنند ولی فی الفور ضبطه حاضر است ممانعت مینمایند .

ثالثاً اینگونه تکرارات در تمام نقاط منتج نتیجه نخواهد شد مگر در دوسه ولایت که مثل حاجی آقا محسن وغیر او باشند .

سیدالحکما - در مسئله تکرارات رمزی صحیح است اما این که در همه جامتج خواهد شد معلوم نیست شاید باعث تولید خیلی فاسدها بشود .

آقای سید حسن ققی زاده - در موقعی که این تکرارات رسیده عنوان کردن تکرار خانه خارج از موضوع اهم است این مطلب باید در جزء صدم گفتگو شود ما در اصل اساس گفتگو نمایند تکرار و رست آزاد است .

آقای میرزا سید محمد مجتهد - چاره فساد را باید کرد .

اسدالله میرزا - ممکن است وکلای ولایات تکراری بولایات خود بکنند که معجز تکراری رسیده اسباب توحش نشود این اشخاص میخواستند اساس را برهم بزنند (گفتند صحیح است) .

حاج محمد اسمعیل آقا - این تکرار را باولایای دولت ارائه نمایند یا مشرب علاج کنند یا واگذار بملک نمایند تا خودشان علاج کنند .

آقای میرزا سید محمد مجتهد - خیال اینها جز فساد چیزی نیست گفتگوی مادر یک کلمه بود که علماء طراز جزو مجلس باشند آنها میکوشند در خارج از مجلس باشند علاوه کاغذی شاه نوشته که ما مبرویم بقم و تمام علماء راجع کرده وجه کارها می کنیم یعنی که سلطنت شما بیاد برود و از آن گذشته نوشته اند که مجلس باصول از بهر ماکان